

Slomškovo trg 15
2000 Maribor, Slovenija

Razširjeni povzetek poročila o izvedbi notranje programske evalvacije študijskih programov FZV UM

Skladno z dokumentom Procesi notranjega upravljanja in spremljanja kakovosti študijskih programov na Univerzi v Mariboru se z razširjenim povzetkom poročila o izvedbi notranje programske evalvacije, vključno z odločitvijo Senata Univerze v Mariboru, seznanijo notranje in zunanje deležnike.

Evalvacijska komisija (v nadaljevanju: Komisija), ki so jo sestavljali:

- 1) visokošolski učitelj z ustreznimi izvolitvami s področij evalviranih študijskih programov, ki ni zaposlen na Univerzi v Mariboru in ni v drugem pogodbenem razmerju s fakulteto, katere študijski programi so predmet evalvacije,
- 2) visokošolski učitelj zaposlen na Univerzi v Mariboru, ki ni v delovnem ali drugem pogodbenem odnosu s fakulteto, katere študijski programi so predmet evalvacije in
- 3) študent, ki ni študent fakultete, katere študijski programi so predmet evalvacije, je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila Poročilo o izvedbi notranje programske evalvacije naslednjih študijskih programov **FZV UM**:

- študijski program 2. stopnje **Bioinformatika**,
- študijski program 2. stopnje **Management v zdravstvu in socialnem varstvu**,
- študijski program 3. stopnje **Zdravstvena nega**.

Obisk Komisije je potekal preko spleta, MS Teams in je vključeval pogovore članov Komisije s pedagoškim in nepedagoškim osebjem, vodstvom članice univerze, predstavniki študentov, diplomantov ter zunanjih deležnikov. Članica univerze je Komisiji med njenim obiskom omogočila vpogled v vso dokumentacijo, ki jo je ta potrebovala za izvedbo notranje evalvacije. V času obiska Komisije so bili na razpolago vodje evalviranih študijskih programov ter zaposleni, ki so vključeni v procese v povezavi z evalviranimi študijskimi programi.

Obisk je bil izveden dne 17. in 18. 2. 2022. Ob koncu evalvacijskega obiska so bili preliminarni zaključki Komisije javno predstavljeni zainteresiranim posameznikom na fakulteti.

FZV je na Poročilo o izvedbi notranje programske evalvacije dodal nekaj pripomb oz. pojasnil, ki jih je komisija upoštevala.

Poročilo je postalo končno dne 28. 3. 2022 in posredovano fakulteti. FZV je v 60 dneh pripravila akcijski načrt s katerim naslavlja tekom evalvacije ugotovljene priložnosti za izboljšanje.

Komisija je prepoznala, da se samoevalvacije redno izvajajo, vsako leto (na ŠP Bioinformatika, dokler je bil razpisan program), na vseh treh študijskih programih v skladu z Zakonom o visokem šolstvu, Merili za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, s standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru ter e-izobraževanju in v skladu z internimi akti. Samoevalvacijsko poročilo na vseh treh evalviranih študijskih programih predstavlja temeljni kamen konstruktivnega, neoviranega napredka in preprečevanja korupcije s prostim pretokom informacij in svobodnim podajanjem pobud, kar predisponira aktualizacijo in časovno ustrezno umeščenost v okolje.

Iz intervjujev je razvidno, da vodstvo spodbuja konstruktivno podajanje mnenja tako s strani pedagogov, študentov ter drugih deležnikov. Mnenja se podajajo ustno predstojnikom kateder, predstavnikom študentov in se eventualno predstavijo na sejah organov (Senat, KOK, Študentski svet, kolegijih) ali na internih sestankih, ki jih po potrebi opravi dekanica s posameznimi deležniki. Veliko

težo pripisujejo tudi študentski anketi, kjer spremljajo trende ocen posameznih izvajalcev in opisna mnenja študentov. Izsledki posameznih samoevalvacijskih poročil so dostopni vsem predstavnikom študentov in pedagoškemu kadru in se redno spremljajo ter potrjujejo na sejah organov. Posebej pomembno vlogo ima na tej točki Komisija za kakovost, v kateri sta vključena tudi 2 študenta, ki predstavljata vezni člen med vodstvom in študenti. Vodje študijskih programov 2. stopnje Bioinformatika in Management v zdravstvu in socialnem varstvu ter študijskega programa 3. stopnje Zdravstvena nega dosledno upoštevajo samoevalvacijska poročila in v okviru zmožnosti realizirajo zastavljene ukrepe, kar je evidentno iz nadaljnjih samoevalvacijskih poročil in intervjujev z deležniki. Na vseh omenjenih študijskih programih igrajo študentje predstavniki integralno vlogo, tako na nivoju študentskega sveta, kot avtonomnega študentskega organa, kot tudi na nivoju višjih organov (Komisija za kakovost, Senat FZV, raznovrstne druge komisije, ipd.) z obveznim petinskim deležem članov ter aktivno udeležbo na sejah. Študentje aktivno sodelujejo pri stvarjenju samoevalvacijskega poročila. Imajo dva člana v Komisiji za kakovost, katerih naloga je komunikacija s študentskim svetom. Del poročila napiše prodekan študent s pomočjo članov Študentskega sveta, ki lahko svoje mnenje ubesedijo in s tem kreirajo vsebino poročila.

Fakulteta ima infrastrukturo, ki bi omogočila prilaganje izvajanja pedagoškega procesa študentom s posebnimi potrebami, a v tem študijskem letu nimajo študentov, ki bi to prilagojeno infrastrukturo in druge oblike prilagajanja potrebovali.

Vsi trije študijski programi so načeloma prilagojeni potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Iz razgovorov s pedagoškimi izvajalci in predmetnikov smo razbrali, da so le-ti prilagojeni predvsem kadrovskim razmeram, torej pomanjkanju razpoložljivega habilitiranega kadra. Izvajalci pedagoškega procesa, tako visokošolski učitelji kot sodelavci in tudi samoevalvacijska poročila so izpostavila preobremenitev posameznikov, kar nikakor ni dobro za kakovostno delo. Kljub temu so študenti in absolventi posebej poudarjali požrtvovalnost pedagoškega in drugega osebja.

Študijski program 2. stopnje Bioinformatika:

Program je zelo teoretično naravnani, čeprav ima v primerjavi s programom MZSV visok delež vaj. Ob pregledu učnih načrtov se pokaže, da so tudi vaje zelo teoretične narave. Ta vidik so izrecno omenjali študenti in diplomanti in izrazili željo po večjem številu praktičnih vaj na področjih, kjer imajo zaradi osnovne predizobrazbe večje zagate.

V programu Bioinformatika za 6 ECTS predvidenih le 150 ur (pri drugih programih je predvidenih 180 ur), kar je **manj kot pri primerljivih študijskih programih**. Primanjkljaj kadra se ne sme poznati na samem programu na tak način, saj že v osnovi niso izpolnjeni temeljni pogoji za kakovostni in učinkovit študij. V učnih načrtih navedena literatura je zastarela, tudi na zelo aktualnih področjih je najnovejša literatura iz leta 2015.

Pri nekaterih predmetih so predvidena PR in SE, gradiva pa so pretežno vaje. Pri teh predmetih ni usklajenosti gradiv z načini in oblikami pedagoškega dela.

Zastarele so tudi reference nosilcev, domnevamo, da ne zaradi tega, ker jih nosilci nimajo, ampak zaradi neredne aktualizacije.

Učni načrti so potrebni temeljite prenove, nekateri med njimi v sedanji obliki niso primerni za izvajanje. UM FZV in UM FERI sta se uskladila, da se oblikuje Koordinacijski svet Bioinformatike in da se vanj imenujejo predstavniki obeh fakultet. Dogovor med fakultetama je, da se vodja koordinacijskega sveta izmenjuje na dve leti. Na ustanovni seji bo koordinacijski svet dobil smernice za razvoj študijskega programa, ki bodo oblikovane s strani prijaviteljic.

Študijski program 2. stopnje Management v zdravstvu in socialnem varstvu:

Zaznan primanjkljaj študijskega programa je **izrazito pomanjkanje vaj in izvajalcev**, ki bi vaje dejansko izvedli. To bo verjetno tudi razlog, zakaj so v samoevalvacijah programa navedeni le visokošolski učitelji, niso pa omenjeni visokošolski sodelavci, ki bi izvajali nekatere oblike pedagoškega dela, npr. prepotrebne vaje. Vaj v tem študijskem programu je le za vzorec (40 ur vaj od skupno 3600 ur na celotnem študijskem programu) in ta primanjkljaj vaj, ki jih tako rekoč ni (v prvem letniku imata dva predmeta po 20 ur vaj), so omenili tudi študenti in diplomanti programa MZSV, opozorili so še na po njihovem mnenju neprimerno **razporeditev obsežnih in zahtevnih predmetov na začetek študija**, ko še študenti nimajo ustreznih predznanj, kar ne pripomore k na študente osredinjenemu načinu poučevanja. Večina učnih načrtov je ustrezno posodobljena, vendar so tudi v tem programu posamezni učni načrti, v katerih so viri in reference zastareli. Oboje se da preprosto posodobiti. Praktičnega izobraževanja ni. Tudi na tem področju bi bilo nujno treba pripraviti študente na delo v realnem okolju, ki je zahtevno in stresno.

Študijski program 3. stopnje Zdravstvena nega:

Ta študijski program ima od vseh treh evalviranih programov še najbolj usklajene načine in oblike dela z zahtevami na študente osredinjenega poučevanja. V številnih učnih načrtih je bilo opaziti, da sta navedena dva nosilca, čeprav iz vsebin ni razvidno, da bi bile iz dveh zelo različnih področjih, kar bi upravičilo dvojno nosilstvo.

Ugotovitve študentov in diplomantov, da imajo veliko premalo kontaktnih ur, podpira dejstvo, da je v predmetniku pri obveznih predmetih s 6 ECTS zabeleženih le 30 kontaktnih ur, pri izbirnih predmetih pa za 6 ECTS celo samo 15 kontaktnih ur. Ob tako minimalističnem konceptu vaj na ŠP se zdi, da so študenti v veliki meri prepuščeni sami sebi in njihovi iznajdljivosti.

Število kontaktnih ur je pri vseh treh študijskih programih sorazmerno nizko, prevladujejo predavanja in nekaj seminarjev, tako da lahko le v omejenem obsegu govorimo o osredinjenosti študija na študenta.

Študenti in diplomanti so poudarili, da so jim bili tako pedagoški kot tudi nepedagoški delavci vedno na razpolago in v pomoč.

Postavlja se tudi še vprašanje o primernosti celotne izvedbe izbirnih predmetov na daljavo in o izvedbi celotnih predmetov v angleščini.

Učni načrti so posodobljeni, literatura aktualna in reference ustrezne.

Dostopnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev je na vseh treh programih primerna. Govorilne ure so razpisane in tudi po izjavah študentov in diplomantov so izvajalci dostopni, pripravljeni pomagati in prilagoditi določene obveznosti.

Infrastruktura in oprema fakultete sta primerni, relativno novi in se sproti posodabljata. V sklopu aktualne opreme se omenja tudi še grafoskope, ki so preživeli relikti preteklosti in jih v samoevalvacijskih poročilih ne bi bilo treba omenjati.

Prilagoditve študentom z različnimi oblikami invalidnosti in drugimi prilagoditvami so možne, a za enkrat ne izkoriščene. FZV ima knjižnico, ki jo pravkar prenavljajo in bo v prihodnje študentom omogočala še boljše delo in izposojajo relevantnega gradiva.

Prednosti, priložnosti za izboljšanje in večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti:
Prednosti: <ul style="list-style-type: none">• Fleksibilnost pedagoškega kadra.• Zanimivi in sodobni programi, predvsem program Bionformatika, ki pa potrebuje temeljito prenovu.• Fleksibilnost vodstva pri podajanju in realizaciji pobud.• Visok nivo aktualizacije študentov v procesih študentskega predstavništva.• Oseben stik profesorjev s študenti.• Razmerje med visokošolskimi učitelji, sodelavci in študenti.
Priložnosti za izboljšanje: <ul style="list-style-type: none">• Prerazporejanje obveznosti študentov enakomerno med študijskim letom.• Prerazporejanje učnih ur v korist kliničnim/laboratorijskim/praktičnim vajam in drugim oblikam kontaktnih ur.• Najti rešitve za preobremenjenost pedagoških delavcev (več zunanjih sodelavcev) in študentov (iskanje rešitev z njihovimi delodajalci).• Temeljita prenova študijskega programa Bioinformatika; predmetnik, literatura, reference nosilcev in opis referenc nosilcev predmetov.• Več sodelovanja z okoljem v smislu prepoznavanja magistrstov in doktorjev znanosti vseh treh ŠP o njihovih kompetencah, prednostih in koristih za delodajalca.• Večja vključenost članov ALUMNI kluba pri spremembah ŠP in učnih načrtov.
Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti: <ul style="list-style-type: none">- Večje pomanjkljivosti niso bile ugotovljene.

Na podlagi končnega Poročila o izvedbi notranje programske evalvacije je FZV izdelal akcijski načrt z ustrezno definiranimi aktivnostmi in ukrepi ter roki za izvedbo ukrepov, s katerimi so naslovili izpostavljene priložnosti za izboljšanje. Akcijski načrt je potrdil Senat FZV dne 16. 6. 2021. Prav tako je akcijski načrt korektivnih ukrepov potrdil Senat FOV UM, in sicer za evalviran šp Management v zdravstvu, in sicer 23. 6. 2022. Glede šp Bioinformatika pa velja dogovor med fakultetama, da koordinacijski svet zastavi smernice za razvoj študijskega programa, oblikovane s strani prijaviteljic.